

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
pol. in gospod. društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—.

Deželni proračun 1931.

Pri obravnavi deželnega proračuna za letošnje leto v deželnem zboru so trčili skupaj landbundovski in krščansko-socialni govorniki radi razmer v deželnem kulturnem svetu, ki je postal že nekaka landbundovska podružnica. Krščanski socialci so zahtevali, da deželni kontrolni urad pregleda poslovanje deželnega kulturnega sveta, ker je v izdatkih beleženih par milijonov šilingov, med dohodki pa jih ni najti. Temu gospodarstvu more napraviti konec samo kmetijska zbornica. Tudi mi smo istega mnenja. Zasedanje deželnega zbora je trajalo 4 dni, in sicer od 25. do 28. marca.

Predlogi.

Mitnina na dravskem mostu pri Labudu naj se odpravi; zakonite določbe o 8urnem delavniku naj se točno upoštevajo; deželna vlada naj posreduje radi ustavitve dela v svinčenem rudniku Bleiberg-Kreuth; ustanovi naj se deželni fond za vojne žrtve; med Djekšami in Svincem naj se zgradi tovarna pot; zgradi naj se most čez Dravo pri Podravljah; v Ziljski dolini naj se odstranijo motorni snežni plugi in zakon o varstvu tuzemskih delavcev naj se strožje izvaja.

Koligova freska.

Freske so podobe, slikane na mokro apnenno podlago, na moker stenski omet. Freske v mali dvorani deželne hiše je napravil rajhovski imetnik Kolig s svojimi učenci in je dežela plačala samo stanovanje in hrano. Predstavljajo skupino iz nemško-koroškega življenja, ki žali sramežljivost prebivalstva. Najprej so heimatblokovci zahtevali, da se slika odstrani, na tej seji pa so svoj predlog izpremenili v toliko, da se samo zakrije. Mogoči sta vendar samo dve možnosti: ali se freske pustijo ali pa odstranijo. Slike zakrivati, bi bilo smešno. Po dolgi razpravi predlog, da se slike samo zakrijejo, ni dobil večine in slike ostanejo. S tem so se heimatblokovci in sploh cel deželni zbor zelo osmešili.

Proračun.

O proračunu smo že pisali, ko je bil odkazan odboru. Odbor je nekatere postavke znižal in zmanjšal tako tudi primanjkljaj. Poročevalec Werner omenja, da karakterizira proračun splošna beda. Posebno velika je beda v kmetijstvu. S kmetijstvom pa trpi tudi trgovina, obrt in industrija. Edino upanje je tujski promet. Tukaj pa morajo biti primerne cene, ker je kupna moč tujcev padla. Redno gospodarstvo izkazuje sedaj 25.939.660 S izdatkov in 25.774.770 S dohodkov, primanjkljaj tedaj 164.890 S, ki se bo moral kriti s posojilom; izredne potrebe 2.015.000 S izdatkov in 138.750 S dohodkov, primanjkljaj 1.876.250 S. Močno obremenjuje deželni proračun šolstvo, ker se je zvišalo število otrok za 3902 na 50.902, kar zahteva 29 novih ljudskošolskih razredov. Na glavnih šolah se je moralo nastaviti 10 novih učiteljev in je število doseglo 148, na ljudskih šolah pa jih je 1107.

Splošna razprava.

Posl. inž. Ehrlich omenja, da kaže proračun isto sliko kot vsa prejšnja leta, ker se odstotno razmerje med dohodki in izdatki dejansko ni izpremenilo. Izpremembra delitve davkov je položaj samo toliko izboljšala, da smo se izognili povišanju davkov. V upravi bo morala dežela posnemati zvezo, ki je imenovala posebnega komisarja za štednjo. Posebno bo treba pogledati na uradnike, ki dvojno služijo. Proračun se mora smatrati za maksimalen, to se pravi, da se nikakor ne sme prekoračiti. Pri šolah se je dala postavka znižati samo vsled

tega, ker so se veroučitelji odpovedali tretjine odškodnine za učno uro. Kar se tiče denarja za kmetijstvo, se mora pravilno uporabiti. Posebno moramo zahtevati, da se bo na kmetijskih šolah poučevalo samo to, ker more biti bodočim gospodarjem v korist in se ne vzgajalo kmečke sinove za gotovo stranko, ki v deželnem zboru ne igra več tiste vloge, ki jo je igrala nekdanj. Dalje zahtevajo kršč.-soc., da se deželni kulturni svet izpremeni v kmetijsko zbornico, ker je izgubil zaupanje med kmeti in tako obnem pravico do obstoja. — Posl. Feinig zahteva, da se pri sprejemu na učiteljske upoštevajo predvsem kmečki sinovi, ker pozneje podeželsko prebivalstvo pravilneje razumejo.

Posl. Tomašic je posebno ostro napadel deželni kulturni svet radi razdelitve pomoči gorskim kmetom. Od 400.000 S gorjanski kmetje niso dobili ničesar in ne dosti drugače je bilo pri delitvi zasilne državne podpore. Ljudstva se vsled tega polašča nezdrav radikalizem. Napadna je bila tudi razdelitev setvenih podpor. Deželni kulturni svet bi moral uvideti, da je njegova ura potekla, da je kmetijske potrpežljivosti konec. Mi zahtevamo kmečko zbornico, da pride tudi naš kmet do zastopstva, ki ga imajo kmetje drugih dežel.

Posl. dr. Angerer se je zavzemal za uradništvo in posojilo ob ugodnem trenutku. Obrestna mera je previsoka. Povedal je, da je začasno 60 učiteljc brez službe, in da bi bilo treba zapreti za par let oboje ženskih učiteljskih.

Posl. Ferlič je hotel zagovarjati postopanje deželnega kulturnega sveta pri razdelitvi državnih zasilnih podpor. Mlekarne se je moralo podpreti, ker bi drugače propadle. Kmetje so z deželnim kulturnim svetom zadovoljni in se vedno številneje obračajo na njega. Če bi se zasilna podpora razdelila, bi dobil kmet samo 120 S v dveh obrokih. Drugače pa je za kmečko zbornico, ako se upoštevajo landbundovske želje.

Posl. Leer je potrdil, da kmetje z razdelitvijo podpore niso zadovoljni. Cene kmetijskih proizvodov morajo biti takšne, da se bo kmetijstvo izplačalo. Da se je tudi v drugih deželah delila zasilna podpora na enak način kot na Koroškem, ni resnično. Ne gre, da se s setveno premijo, s tujim denarjem, postavi kmetijska šola, kakor tudi ne gre, da se z denarjem gorjanskih kmetov sanira mlekarne v Beljaku, od katere gorjanski kmetje nimajo nobene koristi. Posl. Leer razkrije še druge nepravilne trditve posl. Berliča. Informacije, oziroma podatke dobijo od deželnega kulturnega sveta samo landbundovski poslanci, da se lahko trdi, da je deželni kulturni svet podružnica Landbunda. Pri takih razmerah je jasno, da kmetje deželnemu kulturnemu svetu ne zaupajo več. Ma zahtevamo nadzorstvo nad deželnim kulturnim svetom! Kako je mogoče, da je izkazanih v obračunu 2 in pol milijona S več izdatkov nego dohodkov? Odkod je prišel ta denar?

Tudi posl. inž. Schumy je zagovarjal deželni kulturni svet in obljubil, da se bodo nepravilnosti odpravile. Če se hoče Landbundu izpodbiti pozicija v deželnem kulturnem svetu, se bo tega branil. Regijonalno pogodbo z Nemčijo pozdravlja. — S tem je bila končana splošna razprava. (Konec sledi.)

Seja deželnega kulturnega sveta dne 6. marca 1931.

Podpore gorjancem za gnojne jame in hleve.

Ko se je na zadnji seji sklenilo izmed velikega števila prosilcev izbrati jih približno 600, predlaga živnorenjski nadzornik po zahtevi okrajne kmetijske zveze v Špitalu drugo razdelitev: denarja je 430.000 S, in sicer 400.000 podpor za gorjance, 30.000 pa kot na-

vadna podpora za l. 1931. Došlo je 2398 prošelj, izmed teh jih je 1272 kmetov pod gorjanskim davčnim ključem. K tem bi se še dalo 20% prosilcev, ki se sicer ne štejejo pod gorjanski ključ, a so v resnici gorjanci. Tako bi prišlo na enega prosilca podpore 287 S. Kmetijskim okrajnim zvezam se naroči, da takoj skličejo sejo in da ti izberejo tiste posestnike, ki

Pri revmanitičnih bolečinah, glavobolu, bolečinah v sklepih in členih učinkujejo T o g a l-tablete izvrstno. Popolnoma neškodljive. Poizkus prepričaj! Vprašajte vašega zdravnika. — V vseh lekarnah. — Cena S 2,40. 2

smejo veljati kot gorjanci, četudi niso uvrščeni pod gorjanski davčni ključ, in ti dobe potem z gorjanci vred podporo. Dve tretjini nagrade se bo dalo v obliki cementa in ta cement se bo načelno delil po zadružnih skladiščih.

Msgr. P o d g o r c opozarja, da je takšna delitev vselej bila nekaj neprijetnega. Vsem se ne more dovoljevati podpora, ko ni toliko denarja, zato se mora potem reči: ta dobi, drugi ne, in ljudje so nezadovoljni. Odgovornost za to lažje prevzame kulturni svet kakor pa okrajna zveza, ker so tu odborniki z ljudmi v stiku in se s takšnimi delitvami le ubija organizacija.

Dr. Scheuch: Iz Št. Pavla je samo sedem prošelj, ki so izpod gorjanskega ključa, 101 pa je takšnih, ki niso uvrščeni pod gorjanski ključ, četudi so gorjanci. Izplačevala pa se podpora ne bo po okrajnih zvezah, marveč od kulturnega sveta po kolavdaciji. — Ritscher: Nismo mislili, da pride toliko prošelj, zato se je ljudem veliko obetalo, zdaj se more izpolniti le malo. Zdaj je treba 400.000 S podpore razdeliti tako, da bo kolikor toliko pravično. Po sedanjem načrtu bo mogoče, da dobe podpore tudi kmetje, ki ne ležijo še 1000 m visoko, a gospodarijo v težavnih razmerah. Marsikateri posestnik bo zadovoljen, ako dobi 100—200 S. Po sedanjem načrtu dobi podpore 1272 posestnikov, po prvem bi jo dobilo samo 600.

Borza za maslo in sir.

Dne 29. jan. se je otvorila na Dunaju borza za maslo in sir. Ako se borza razvije, se bo maslo lažje prodajalo. Borza bo pomagala pretpeti sedanjo krizo. Dunajska borza bi nam mogla pomagati, da se omeji še vedno izdatni uvoz sira in masla. Borza bo tudi gospodarje vzgajala, da bodo izdelavali bolj enotno in lepo blago pripravno trgu.

Poti v gorah.

Iz pomoči Notopfer se namerava nekaj dati gorjancem v ti obliki, da se popravijo pota in priredijo naprave za prevažanje lesa in drugih tovorov. Število prošelj in predlogov je toliko, da ni mogoče vsem ustreči. Načrti se bodo pregledali in najpotrebnejše se bo naredilo. Dne 26. jan. se je vršila seja predsednikov, na kateri se je govorilo o reguliranju gorjanskih potov. S to stvarjo se tako dolgo ne more naprej, dokler more vsak posameznik zabraniti načrt.

Uvoz mesa.

Minister T h a l e r je na omenjeni seji poročal, da se uveda naredba, po kateri mora pri uvažanju mesa biti poleg tudi drob (na drobu se namreč najprej spozna bolezen, a zdaj ni običajno, da bi se ta prilagal in tako se hoče uvoz nekoliko ovirati). Zmrzlega mesa se v Avstrijo malo uvaža, opozarjati pa je treba, da se precej zaklanih žrebet prodaja kot teletina!

Zavidni obrtniki.

Konferenca predsednikov je zavzela tudi svoje stališče proti prestrogu pojmovanju obrtne pravice. (Tesar ne sme izgotovljati mizarskega dela, navadni domači delavec ne sme prevzeti zidarskega dela ne da bi bilpod mojstrom itd. Vse to obremeni kmeta nezno in množi število brezdelnih ljudi. Op. ur.) Zdaj se hoče uvesti za kovače koncesijo! To se nam s kmečkega stališča zdi naravnost smešno, ko kmalu poštenega kavača ne bo več najti.

Regulativ za mleko.

Na Dunaju se je vršil razgovor pri mlekarstvu, kjer se je razpravljalo o „Milchregulativu“ in „Ausgleichsfond“ („Milchregulativ“ bi se imenovala postava, ki strogo uredi promet z mlekom. Producent bi ne smel več vsakomur prodajati mleka, in bi se tisto povečini moralo oddajati mestnim mlekarjem, seve po zelo nizki ceni. Da pa bi smel kmet oddajati mleko gotovim odjemalcem. „Ausgleichsfond“ pa je nek denar, ki ga zbirajo mlekarne okoli Dunaja, ki plačujejo odležne mlekarne, da jim na Dunaju ne delajo konkurence.) Sklenilo se ni nič, kar bi bilo tistim v kvar, ki se branijo dajati mleko mlekarjem. Vendar bi bilo za kmete v mestni okolici dobro, če se ukine nereelno tekmovalstvo. Gospodarstvo ne more uspevati, dokler vsakdo sme ponujati blago po nižji ceni.

Odpošiljanje prašičev.

Prizadevali smo si, urediti prodajanje prašičev. Do zdaj smo odposlali 10.630 prašičev, letos že čez 3000. Iz tega vidi, kako je bilo to potrebno. Izkazalo se je pa tudi, da se kmet takoj prevrže na drugo gospodarsko stroko, ako ga sila žene. Svinjereja bi zamogla kmetu dati nekaj dohodkov. Uvoz s Poljske pa je še zmirom silno velik, zato treba poskrbeti, da svoje pošiljke zvišamo.

Davek za izvoz lesa.

Da se izvažajo manj hlodov in več desk, se je v Avstriji uvedel davek na izvoz hlodov. Ko zdaj lesna trgovina sploh tiči popolnoma, se je moral ta davek ukiniti in obstoji samo še na les za papirnice v Švici. Zakaj ravno tam, ni znano.

Carina.

Pri državnem tajniku se je vršil razgovor o carini. Razpoloženje se je nekoliko izboljšalo, ko je podpredsednik Reither izjavil, da želje kmetov ne gredo v neskončnost. Kmetje bi bili zadovoljni, če se jim s carino zagotovi cena za pšenico 30 g do 40 g, za rž 30. Govorilo se je o obdačevanju uvoza svinj. Dollfuss pa je govoril o monopolu za uvoz žita in živine; to je stvar, za katero se vnamajo tudi zastopniki delavcev. Minister je dejal, ko bi vedeli, da blaga ne bo primanjkovalo, bi načrt pozdravili. Dobro je prirejati takšna pogajanja, ker se pri ti priložnosti čuje novih misli, o katerih se more razpravljati. (Dalje sledi.)

POLITIČNI PREGLED

Nemško-avstrijska carinska unija. Malo dogodkov je spravilo vso Evropo tako iz tira, kakor napoved nemško-avstrijske carinske unije. K temu vprašanju je govoril angleški zunanji minister Henderson, ki predlaga, da se zadeva predloži Društvu narodov, ki naj ugotovi, ali je dogovor v skladu z meddržavnimi obvezami. Nemčija in Avstrija temu predlogu nista posebno naklonjeni. Govoril je Briand, za njim zvezni kancler Ender, nemški zunanji minister dr. Curtius itd. Francija svoje odklonilno stališče nekoliko izpreminja in bo Briand priporočal, da vstopijo v unijo Francija, Češkoslovaška in Jugoslavija, da se preizkusi iskrenost nemškega povabila raznim državam. Čehoslovaki predlagajo v protitež temu carinsko unijo s Poljsko. Pa tudi pri nas ni vse navdušeno za carinsko unijo. Ne ogrevajo se za njo krščanski socialci, pa tudi večina avstrijskih industrijcev in finančnikov se je izrekla proti carinski uniji, ker bi bila s tem avstrijska industrija uničena in bi Avstrija žrtvovala sama sebe. Zastopniki industrije, ki so se zavzemali na unijo, so zahtevali razne pogoje, tako n. pr. dolgoročne vmesne carine,

Nemčija. Predsednik Hindenburg je izdal zasilno naredbo. Naredba prepoveduje vse demonstracije proti državi in proti veri. Dalje sramotenje državnih in verskih vprašanj ali roganje in izpostavljanje posmehu. Z ozirom na to, da so komunisti za veliko noč napovedali veliko protiverskih demonstracij, je notranji minister sklenil, da porabi vso ostrost v kazni. Do tega koraka je vlado prisilil razmah kulturne in politične borbe. Na zborovanjih in plakatih so se nasprotniki rogali državi, državnim oblastem in verskim simbolom. Časopisje je pisalo v tonu najostrejšega hujskanja. Drugi so se rogali križu in ga sramotili, tretji pa so uprizarjali protiverske demonstracije. Narodni socialisti in komunisti sedaj zahtevajo, da se skliče svet starešin nemškega državnega zbora k seji, na kateri mislijo doseči, da se skliče državni zbor, ki naj bi zasilno naredbo preklical. — V turinškem deželnem zboru je bila izglasovana narodno-socialističnemu ministru dr. Fricku in državnemu svetniku Merschlerju nezaupnica. S tem sta oba ministra padla. Pred glasovanjem so se vršile burne razprave med narodnimi socialisti in socialnimi demokrati ter zastopniki nemške ljudske stranke, čijih stališče proti narodnim socialistom je izzvalo tudi padec ministrov. — Kakor je prišlo pri nas do razsula v Heimwehru, tako se krha v Nemčiji vsled spora narodno-socialistična stranka. Hitler je odstavil poveljnika bojnih organizacij v severni Nemčiji kapetana Stennesa. Imenovani se noče pokoriti in grozi, da bo nastopil proti izvršilnemu odboru stranke. Narodni socialisti v Berlinu so menda odločeni, da ustanove samostojno stranko. Hitler je na zadnjem zborovanju napovedal najostrejši boj nemški ljudski stranki, ki zakrivila poraz v turinškem deželnem zboru. Stennes je vrezal vodstvo udarnih oddelkov nekaterih severnih pokrajin. Vprašanje je, kako dolgo bo Stennes vzdržal, ker ima ves denar Hitler v rokah.

DOMAČE NOVICE

„Vnebovzetje“. Slovensko pevsko društvo „Maribor“ izvajajo v proslavo 80-letnice skladatelja p. Gugolina Sattnerja dne 12. aprila ob 4. uri popoldne v prostiškiji cerkvi v Dravogradu „Vnebovzetje“, oratorij za soliste, zbor in orhester. Sodeluje zbor „Maribora“ in pomnoženi vojaški orhester, solisti: ga. Lovšeto-va, g. Živko in g. Neralič. Sedeži 15 in 20 Din. stojišča 5 Din. Slovecni na Koroškem cerkvenega slovenskega koncerta najbrž še nismo imeli in bi zato priporočali, da bi koroški Slovenci, ki glasbo razumete in se za njo zanimate, posetili prireditev v Dravogradu v prav obilnem številu.

Radiše. (Kmetijska podružnica.) Pred par tedni se je vršilo pri nas zborovanje kmetijske podružnice. G. inž. Liebscher je govoril o pomenu in ugodnostih, ki jih nudi ta gospodarska organizacija. Seve, škoda je le, da deželni kulturni svet nima na razpolago ljudi, ki bi govorili našemu ljudstvu tudi v domačem slovenskem jeziku. Ker je bilo namreč samo nemško predavanje, je umevno, da naši kmetje niso mogli točno slediti govoru. — Med potjo k nam je g. inž. opazoval tudi naše sadne vrtove in je opazil mnogo zanemarnjenih nasadov in obilo nedostatkov pri sadjarstvu. Zato je sprožil v svojem govoru tudi misel sadjarskega tečaja. Misel se je sprejela z odobravanjem in priglasilo se je precejšnje število interesentov. V ponedeljek 23. marca naj bi se vršil tečaj. Okoli devetih že se je zbralo čisto čedno število ukaželjnih mož in fantov pri Mežnarju. Z nekoliko zamudo je došel med nas g. Prinz, učitelj na gospodarski šoli v Wolfsbergu. Z zanimanjem smo sledili dopoldne njegovim teoretičnim izvajanjem, popoldne pa smo prakticirali pod njegovim nadzorstvom zunaj po sadovnjakih. Č. g. župnik nam bo gotovo hvaležen, da smo mu požalirnil par črešnjevih drevesc. Upamo, da nas bo zato enkrat povabil na črešnje in nam zraven še privoščil en „Stamperl“. Tečaj je bil zanimiv in poučen. Videli smo, kako je treba škropiti sadje z brizgalnico, kako gojiti sadje, kako zatirati različne škodljivce, kakšno sadje naj posebno gojimo, da bomo deležni tudi uspeha. Ob tej priliki naj omenimo še eno zanimivo in značilno dejstvo. Tečaja so se udeležili samo

naši zavedni Slovenci, četudi se je priglasilo še več drugih. Prej smo bili mnenja, da bodo pri tej priliki, ko nemški deželni kulturni svet priredi tečaj v nemškem jeziku, posetili tečaj v prvi vrsti naši „Nemci“-landbundovci, toda nti duha ne sluha ni bilo o njih. Ne vemo, ali so ti ljudje že pre pametni ali pa nimajo niti toliko soli v glavi, da bi uvideli potrebo strokovnega pouka. Sicer pa pri vsaki priliki kričijo in hajlajo trdeč, da so Nemci, a ko pride na preizkušnjo, se pa zbojijo in prestrašijo nemščine. Se pač vidi, da obstoji njih nemštvo samo v kričanju in krokanju po gostilnah. Se poznamo, kaj ne?

Zaklopne znamke v slovenskem, hrvaškem, srbskem, nemškem, francoskem in italijanskem jeziku je tudi letos izdala uprava ljubljanskega velesejma kot reklamo za svoj pomladni velesejem, ki se vrši od 30. maja do 8. junija.

Znamke so zelo okusno izdelane. Tvrde so naprošene, da jih zahtevajo od uprave velesejma, ki jim jih bo nemudoma brezplačno dostavila. Poštna uprava je dovolila, da se smejo te vinjete nalepljati na vse pisemske pošne pošiljke.

Togal-tablete so uspešno sredstvo pri revmatičnih, protinastih in živčnih bolečinah, glavobolu, členskih in sklepnih bolečinah in pri boleznih vsled prehlada. Na podlagi primerne sestave in izbornih uspehov, ki so jih dosegli s Togalom znameniti zdravniki in mnoge klinike in bolnišnice, je dosegel ta preparat v kratkem času splošno priznanje.

Škofova beseda. Vsem prebivalcem koroške dežele, Nemcem in Slovencem, duhovnim in posvetnim, moram klicati izpred oltarja: „Mir Vam bodi!“ Kot pripomoček, da se ohrani narodnostni mir, Vam polagam na srce starodavno resnico: „Cuique suum!“ Vsakemu svoje! Vsak narod ima pravico, da se razvija po svoje, da svoj materni jezik lika in v čest postavi. Tudi ima pravico, svoji mladini pripomagati, da se nauči drugih potrebnih jezikov, vendar tako, da ji ni treba zanemarjati svojega domačega in maternega jezika. — Škof Peter Funderl v svojem prvem pastirskem listu 1881.

Žihpolie. (Cerkveni shod.) Na belo nedeljo, to je dne 12. t. m., se vrši na Žihpoljah prvi letošnji cerkveni shod s sledečim sporedom: Ob 7. uri prva sv. maša, ob ½8. uri pridiga, ob 8. in ob ½9. uri sv. maše, ob ½10. uri pridiga in slovesna božja služba. — Pop. ob en četrt na tri pete Marijine litanije s sv. blagoslovom.

Kneža. (Razno.) Zima letos noče nehati. Vedno bolj mrzlo postaja in sneg noče izginiti s površja. Kmetje težko čakamo, ker mudi se že z oranjem, da pravočasno spravimo v zemljo žito. Kadar smo s setvijo pozni, nam nagaža potem jeseni zopet sneg, kar pri nas ni nič novega. — Bela žena se je letos že trikrat oglašila. Najprej je umrla Jera Čapovič, dolgoletna oskrbnica pri Karlutu, stara 70 let. Bolehala je že več let. Druga je umrla Marija Lesjak, stara Likebova mati, v starosti 68 let. Tretji Marko Glabonjat, p. d. Haberl v starosti 65 let. Svoje zdravje si je pokvaril v svetovni vojni. Ko je bil rajni na italijanski fronti, mu je doma pogorela hiša. Rajni je bil tudi skozi 9 let cerkveni ključar in je marljivo skrbel za tukajšnjo cerkev. Naj vsi v miru počivajo!

Drobne koroške novice. Profesor Perkonig se je mudil pretekli mesec v Jugoslaviji, sedaj pa se mudi v Nemčiji in dela propagando za Koroško. — Na zborovanju Landsmannschaft je predaval dr. Kranzmayer o vplivu jezikovne meje na oba deželna jezika. Vedel je povedati, da jezikovna meja ni kulturna meja. Cela Koroška je pravadno nemško kulturno ozemlje, ker so se bindišarji že od početka prilagodili nemškemu kulturnemu krogu. Potemtakem živi po mnenju predavatelja na Koroškem takorekoč samo en narod. Podjuna in Rož bi ga počula o čem drugem. Zadnjič je predaval v Celovcu univerzitetni docent dr. Uebersberger o vojni krivdi Srbije. Povedal ni ničesar novega, kar ne bi bilo že znano iz nemškega tiska. Predvojna Srbija je kriva vojne, Nemci pa so tako nedolžni kot novorojen otrok. Ali si morete misliti, da bi se velesile postavile na stran Srbije, če bi bila ona kriva vojne? Vsa čast res pravim nemškemu znanstvenikom, a ko nam pripovedujejo take budalosti, jih ne moremo smatrati za resne. — Slišimo, da je nekaj funkcionarjev deželne zveze invalidov v celovškem preiskovalnem zaporu radi denarnih manipulacij. Ta organizacija je v socialdemokratskih rokah. —

25. razredna loterija se prične!

1/8 srečke S 6.— 1/4 srečke S 12.—

Plača se šele po sprejemu srečke pri

Geschäftsstelle J. PROKOPP, Baden, N.-Ö.

Razpošiljalnica za zvezne dežele.

karte, kontigente in druge varnostne ukrepe. Sicer pa to, kar je bilo sklenjeno, še ni pogodba.

Dne 28. marca so na Koroškem zabeležili 13.587 podpirlanih brezposelnih. Število se je v enem tednu znižalo za 433. — V marcu so tudi celovski listi praznovali desetletnico plebiscita v Gornji Šleziji, ki je splošno izpadel v korist Nemčije, a je končno po uporu Korfantijske veleposlaniška konferenca priznala tretjino ozemlja Poljski, dve tretjini pa Nemčiji. Plebiscit se je vršil pod istimi okolnostmi kot na Koroškem. Tam so Nemci navozili v plebiscitno ozemlje 200.000 ljudi, ki jih na deželo niso vezale nikake vezi več. Kako so delali Nemci pri plebiscitu, naj pojasni dejstvo, da je uradno nemško ljudsko štetje zabeležilo na tem ozemlju 80 odstotkov Poljakov. Zato je popolnoma pravilno, da je dobila tudi Poljska svoj del, premajhen del, zakaj Nemci na Poljskem imajo svoje manjšinske pravice, 600.000 Poljakov v Nemčiji pa jih nima. — Vsenemški celovski list se upa trditi, da se je Slovencem ponudila kulturna avtonomija, ki predvideva čisto slovenski šolski pouk. Odklonilo pa se je, da bi se prisililo one bindišarje, ki se hočejo naučiti tudi nemški, v čisto slovenske šole. Kolikor besed, toliko laži. Slovenci nikdar nismo zahtevali šol, v katerih bi se samo slovenski poučevalo, ampak šole, v katerih je podlaga materinski jezik, v katerih se otroci naučijo oba deželna jezika in ne kakor v utrakvističnih šolah nobenega. Če bodo Jugoslovani posnemali naš utrakvistični šolski sistem, potem bodo nemški otroci ostali analfabeti, kar so dejansko tudi naši otroci. — Mesar Jožef Leban iz Himmelberga in pomožni delavec Josef Kogler sta 30. novembra lani vlomila v kovačnico na Miklavčevem. S tem ukradenim orodjem sta vlomila v trgovino Stečnik istotam in odnesla blaga in denarja v vrednosti 1736 S. O priliki hišne preiskave radi suma požara so se pri Kolgerju našle ukradene reči. Kogler je med odgonom v zapor skočil v naraslo Belo in utonil. Sodišče je Lebana obsodilo na eno leto zapora, Marijo Kogler radi soudeležbe na 3 mesece pogojno in Lizo Sučič na en mesec pogojno, ker sta skrili ukradeno blago. — K regulaciji Zile imajo letos prispevati občine: Brdo 5067,40, Goriče 1954,20, Št. Štefan na Zili 5659,10, Blače 1576,70, Smerče 8359,20, Straja vas 7136,20, Bistrica na Zili 3296,30, Podkloster 16.393, Bekštanj 19.360,50, Marija na Zili 7838,30, Beljak 13.478,40 S itd. — Upokojen je bil ravnatelj ljudske šole v Skočidolu Ernest Sille. Učiteljem v Borovljah je imenovala de-

želna vlada Tomaža Sorgo, učiteljem v Kotmari vasi Otona Kleeweina, učiteljem v Šmarjetu v Rožu Josipa Jucha; učiteljica v Medgorjah je postala Johana Janšic, preklicni učitelj v Podroščici pa Edvard Sternig.

DRUŠTVENI VESTNIK

Društvene prireditve. Slovensko diletantsko društvo v Borovljah ponovi veseloigro „Trojčki“ dne 12. aprila ob 3. uri popoldne v Delavskem domu v Podlublju.

Vogrče. (Igra.) Dobila sem v roke vabilo k igri „Junaška delica sv. Ivana Dark“, ki so jo igrala dekleta Marijine družbe na praznik Marijinega oznanjenja. Pot ni bila vabljiva, bolj pa igra in da vidim enkrat vgrša dekleta na odru. Igra se je vršila v društveni dvorani. Iz razlage in vsebine igre se je dalo posneti, da je bila za postni čas zelo srečno izbrana. Globlje, kot bi mogel lep govor, so se vtisnili lepi prizori, resni verski nauki in prikupljive lastnosti v srce. V priprosti kmečki deklici Ivani smo gledali vzor vsakega dekleta, ki naj ga dičijo pobožnost, dobrosrčnost, usmiljenost, čistost. Da bi bila naša dekleta, kot je bila sv. Ivana, ta priprosta kmetiška hči. Zdela se je kot sestra, ko smo videli in slišali, kako paše čedo, dela v hlevu, prede, kako se priprosto oblači, kako se ne sramuje staršev, ko je povisana. Da bi tudi mi čutili isto ljubezen do doma, do domače hiše, do staršev. Še v smrti, v ognju moli za domovino, starše in sovražnike. Bila je priprosta in vendar tako junaška deklica. Ni čuda, da je bila proglašena za svetnico. Ravno letos meseca majnika bomo praznovali 500 letnico njene smrti. Da smo se tako vživeli v ljubke, veličastne in ganljive prizore igre, za to gre zasluga dekletom Marijine družbe. Slišimo, da pripravljajo za materinski dan lepo igro „Roka božja“. Tedaj se zopet vidimo.

Kotmara vas. (Igra.) Dne 25. marca je nastopilo domače društvo z dvema igrama. Prva, „Naša zemlja“, je malo znana, a zavoljo poučne vsebine bi jo priporočali vsem našim odrom. Opisuje našo najslabšo stran, prehajanje naših slovenskih domov v last privandranim tujcem. So se pa tudi potrudili igralci ter jo nam podali popolnoma naravno. Videli smo že več iger

na tem odru, ali še nobena ni bila tako dobro igrana. Znali so se igralci vživeti v svoje vloge, vedeli so, da še vedno velja stari pregovor: Ljubo doma, kdor ga ima. Pri drugi igri, „Strup za podgane“, pa so prišli tudi ti na svoj račun, ki se radi smeji, ker čeljarski vajenec Jakej s svojimi križi in težavami je res bil smeja vreden. Med odmori in po igrah nas je pa izvrstni pevski zbor s svojimi lepimi narodnimi pesmami prav prijetno zabaval. Tako se je menjavalo koristno z veseljem, da smo odšli z najboljšimi vtisi.

GOSPODARSKI VESTNIK

XI. ljubljanski velesejem se vrši letos od 30. maja do 8. junija. Velesejmi niso važni samo vsled pospeševanja gospodarske internacionalne, oni so tudi važni faktorji v gospodarskem življenju, ker vzpodbujajo in pospešujejo podjetnost in dajejo nov impulz delu in produkciji ter s tem povečujejo konzum. Razstavljalci na ljubljanskih velesejmihi so bili doslej z uspehi zadovoljni, sklenili so trajne trgovske zveze z odjemalci, kupcu so se pa tudi nudile velike ugodnosti, kajti na skupnem prostoru je mogel pregledati vse blago in si izbrati najboljše, preračunati cene in sklepati s solidnimi trdkami trajne trgovske zveze. Zato interesenti radi obiskujejo ljubljanske velesejme. Za podjetja je torej ljubljanski velesejem edinstvena priložnost, da iznesejo svoje proizvode pred široki internacionalni forum in razširijo krog svojih odjemalcev. Prijave za udeležbo na XI. ljubljanskem velesejmu se že sprejemajo. Vse informacije daje urad velesejma v Ljubljani.

Celovski trg. Živina: voli 1,10—1,30, plemenske krave 1,20—1,40, pitane krave 0,70—1, telice 1—1,20, pitani prašiči 1,80—2, plemenski 1,80—2,20 S za kg žive teže. Težki konji 600 do 800, lahki 250—400 S komad. Žito: pšenica 22 do 24, rž 19—20, ječmen 18—19, oves 21—23, ajda 22—24, koruza 18—19 g za kg. Sladko seno 14, kislo 7, slama 8 S za meterski stot. Grah 1,40, leča 1,60 S, fižol 50—60, krompir 16—18 g, goveja mast 6, sirovo maslo 5—6, prekajena slanina 4,50, sirova 2,60, svinjska mast 3 S za kg. Jajce 13—15 g.

Svoj narod zatajiti je greh!

PODLISTEK

Črni kos.

Brodi.

(Nadaljevanje.)

Pozno zvečer so se zbrali ob Šumu na sestanek s ta črnim. S posvečeno kredo je Peter zarisal krog, z žegnano vodo je Strah škropil, mojster pa je ob krogu nasadil sveče. Medtem je pričel Pvažnik na glas žbrati in pisar Piskernik prebirati kolomonije. In so ga res priklicali — zakaj ob polnoči se je prikazal iz plamene prikazni in z gromom sam hudičglavar.

Dolgo je trajalo pogajanje za ograditev mostu. Tačrni je bil trd, ko je prodajal mir svojega kraljestva. Pa so bili tudi naši vrli zastopniki vztrajni, kljub temu da je oni odbil vse, kar so mu nudili. Koncem konca so se pobotali in s svojo krščansko krvjo so podpisali pogodbo. Oni dopusti most... a prva duša, ki gre čezenj, je njegova. Tako je končalo nočno romanje na Šum, in kakor je prišel, tako je v gromu izginil Šuma glavar.

Razšli so se vsak na svoj dom z obljubo, da pogodba ostane tajna. A duša, ki so jo prodali onemu, jela jim je vzbujati vest in strah. K mostu je hodil dan na dan Pvažnik, v roki je muzal kroglice trikrat žegnanega patnoštra in molil je za ono nesrečno dušo, ki ga je mučila vse noči. Pa je s strahom opazil, da bo most precej dokončan, zakaj kar so sedaj naši krščeni podnevi prezidali, so tolikanj peklenški če znoč dodjali, medtem se je menda tečrni postil in svečano dal pripraviti za sprejem duše, ki mu je po pogodbi pripadala.

Na vasi se je vendar kmalu izvedelo za tajno in strašno pogodbo, a nikdar, kdo je jo izdal. Precej je bilo vse pokonci radi prodane duše proti krutim rojakom, ki so sklenili pogodbo. Sam gospod fajmoštr je kajpak besnel nad farani, in Pvažnik, ki je imel za kmetico ženo, hudo — kakor je on bil svet — no, le

rajna babca rajne stare Neže je vedela, koliko je oni pobožni pred njo moral prešlišati in prestat, vse radi onega zlega podpisa. In tako je šlo tudi drugim, ki so mešetarili s tačrnim. Medtem je bil most končan in nihče se ni drznil prvi stopiti na prošluli most, ker vsa bližna in daljna okolica je precej izvedala njega strašno zgodbo. Vse je preklinjalo one rojake-veljake, ki so jo zakrivali.

V tej in taki sili so se zopet znašli naši znanci Pvažnik Peter in Strah in šli so nanovo k modri Barbi. Podesetorili so darila in ko so tretjič prišli k nji, jim je izdala, da pod Sveto pečjo v Vodnem dolu živi sveti menih-samotar, ki edini bi znal tu še pomoči. Našli so meniha in razložili so mu pomen obiska. Postiti so se morali in veliko pokoro delati, po sveti maši pa jim je povedal, ko so mu dali prepis zle pogodbe. In jo je tolmačil, a vse drugače, kakor so si jo oni mislili v oni strašni polnočni uri, ko so jo podpisali in je potem niso več pogledali. Smejal se je sveti mož, ko si je prinesel naočnike, in djal: ... tako, tu prav nič ne stoji o kaki krščanski duši! Glejte — — — — — vaš most — a prva duša — ki gre čezenj — bo — moj — gost“. ... Molčijo in mislijo, a se jim veselo zdani v glavcah šele, ko jim menih razloži, da lahko zadostijo pogodbi, čeprav bi zagnali na most na kak način kako žival. Haha! pa so jo potem le pogruntali pri Petru, ki je zopet enkrat gostil zastonj. Ene misli so bili: „Hrudič naj kozjo dušo le pozře.“

Pri Kozanjaku so učili močnega kozla, da je na Strahove besede „mek, mek, mek“ — „pridi, hiti, dobiš lek“, zletel od daleč proti njemu in za pohvalo sprejel soleni lek...

Čez nekaj dni so oglašali vadovci po vsej okolici prav noter do Sel in vabili na slovesno pranganje na most v Šumu z brojanske strani. In peglale so selske dečle bele jančice in Brojanice in Plajberžanke pripravljale so vence in vse potrebno za praznovanje, ki je obetalo vsem, da bo prav lušno...

Tik pred mostom je ustavil Pvažnik dolgo procesijo, ki so ji načeljevale tri najzašče device, ena iz Brodi, druga iz Plajberka in tretja iz Sel. Za njimi so nesli bandero in za njo so skrito vodili lačnega in učenega kozla. Pregledal je brumni mož vse neštete vrste in smeje se misli na štikle, ki ga bodo našpili zlodeju, ki je menda že presneto godrnjal na dolg post. Naložila mu ga je peklenka njegova babica. Pa glej onstran mostu je že čakal on sam... tačrni je bil in menda prav nobel, praznično oblečen v rdeče hlače in fino počesan ter v veselem pričakovanju držal velik in črn žakelj. Stran njega je stal Strah — prišel je čez Kozji hrbet na ono stran — in poškopil se je za danes z vsemi svetimi vodami. Poln zvitega nasmeha je bil. Pridružil se mu je Kozanjak, da gleda zabavno žrtvovanje kozla, ki ga je pomagal učiti in ki je že prav nestrpno trgal onstran mostu na še napetem štriku in skrit za prvo vrsto veselih romarjev. In prišel je oni veliki trenotek in šlo je kakor so si izmislili. Na Strahov „mek, mek“ so spustili onstran kozla, ki se je divje spustil čez most. In ne vem, kdo ve, kako je to bilo, da je tačrni — menda je lačen tako bil in žejen krvi — res objel v svoj žakelj kozla, ki je bil sicer črn kakor oni sam, in v strahovitem skoku izginil v Šum, od koder se ni več pokazal. Most je bil s tem prost za promet in vse je bilo veselo. Pravijo, da za ono dobo ni bilo v Brodih bolj veselega pranganja, saj je Peter oni dan zastonj točil in še štirinajst dni za svoje ožje.

Kako pa je dotedanji glavar Šuma praznoval tiste dni, ko je dobil živo dušo za „Hudičev most“, še modra Barba ni izvedela. Od tiste dobe je tudi ona prišla navkriž z onim.

Le eno še o Šumu, kakor je danes.

Prej da čez most Brojan gre... vsaka... vsak... pokriža se... ker čuden je ta strašni kraj... je bil... bo še... hudičev gaj! Dokler te skale tu stoje... prav varno tu nikol ne bo...

NAŠE KNJIGE

Dr. Mihael Opeka, **Knjiga postave**, 45 govorov o božjih zapovedih, I. zvezek, Ljubljana 1931. Cena s poštino vred 3 S broš. Opekove knjige ni treba več posebej priporočati. Kdor je dosedaj zasledoval homiletične publikacije tega našega mojstra besede, bo rad uvrstil tudi to novo, aktualno, za pridigarja, kateheta, versko zainteresiranega lajka pomembno delo v svojo knjižnico. Ob tej priliki bi priporočali Opekove knjige tudi knjižnicam naših izobraževalnih društev, Marijinih družb. Vedno bolj stopajo verska vprašanja v ospredje vsakdanjega zanimanja in pogovora. V tem prvem zvezku svoje nove „knjige postave“ obdela Opeka prve tri zapovedi s posebnim ozirom na svojevrstna razmerja moderne človeštva do božjega bivanja, božjega imena, božjega dneva. Temu zvezku sledita tekom tega leta še dva druga, tako d a bo „ogromna tvarina božjih zapovedi“ precej izčrpno obdelana.

R. N. Coudenhove-Kalergi: Paneuropa A B C. Paneuropa-Verlag, Dunaj. Cena: 50 pfenigov. Najnovejši spis od R. N. Coudenhove-Kalergija bo v najširših krogih vzbudil upravičeno pozornost. Spis ima namen, da tvori uvod v nov štadij boja za Panevropo in da ponese v široke mase evropsko miselnost združitve. Zato ta spis ne prinaša doktrinar-nih obravnav. V živi diskuziji se obravnavajo vsi problemi Panevropo in po prečitaniu vseh 24 prашanj in odgovorov dejansko dobimo jasno sliko o delovanju in hotenju panevropskega gibanja. Coudenhove-Kalergi prikazuje najprej potrebo evropske združitve in nam predloži nevarnosti, ki ogrožajo Evropo, če podleže militarizmu, protekcionizmu ali boljše svizmu. On ovrača ugovore skeptikov in daje neodločenim novega poguma. Tako prikazuje Coudenhove pot bodočnosti in sredstva, ki naj zagotovijo obstoj Evrope. Spis ima tem večji pomen, ker izide obenem v vseh evropskih jezikih, da na ta konkreten način zbudi evropski čut skupnosti. In to je odločilno, ker samo vera v Evropo bo obnovila Evropo.

Rdeča suknja, igra v štirih dejanjih. Spisal Eugene Brieux, prevedel Jakob Šolar. Izdala Družba sv. Mohorja v Celju. Mohorjeve knjižnice 31. zvezek. Cena: za ude broš. Din. 15.—, vez. Din. 24.—, za neude broš. Din. 20.—, vez. Din. 32.—. Rdeča suknja je najboljšo delo plodnega francoskega dramatika Eugene Brieux. Njegova moč in posebnost so moralno socialni pogledi na sodobno družbo, ki ji znal s sicer podčrtano, a zato nič manj učinkovito resničnostjo pokazati marsikako korenino sodobnega zla, odkriti marsikako rano v novi luči in pomembnosti. Njegov življenski nazor je poln ljubezni do človeka, zlasti do preprostega in ubožnega. Rdeča suknja, ki je v začetku našega stoletja dosegla evropski sloves in šla preko vseh pomembnejših odrov, je oblikovno pač otrok svoje dobe, a po ideji ni danes nič manj sodobna nego je bila ob svojem času. V njej so zgoščene vse dramatične vrline Brieuxa: solidna zgradba in napetost dejanja, velika živahnost in odrska razgibanost, nepozna se mu močan vpliv naturalistične drame, ki jo je v Franciji ustvaril sodobnik mu Henri Becque, pozna se mu v znatni meri nordijski vpliv Ibsenov. Brieux

sam pa na svet nikakor ne gleda naturalistično, preveč idej vidi v ljudeh in stvareh ter dogodkih, zato tipizira in podreja svoj svet zakonu ideje. Prav ta zdrav realizem pa ga nam približuje do poljudnosti. V Rdeči suknji je Brieux hotel pokazati, kako strahotne posledice utegne roditi prevelika častihlepnost važnega socialnega činitelja. Kakor vzvišena je služba pravici in pravičnosti, tako strašna je nje zloraba v osebno korist. Drama bo služila šolam v proučevanju moderne dramatike, ker je po idejni in oblikovno literarni strani sprejemljiva za šolsko čtivo. Uporabna pa bo tudi vsaj boljšim odrom, ki z resno pripravo dosežejo prav lep odrski uspeh. Pri vsej časovni odmaknjenosti je vendarle drama tudi danes še vedno pomemben literaren dokument in nosi v sebi dovolj nadčasovnih vrednost, da se obdrži še naprej.

„Das Motorrad“ je tudi letos izdal v posebni izdaji „Motorräder“ und Zubehör 1931“. V tem zvezku, ki stane samo 1.50 S, je opisanih 567 modelov motornih koles in opremljenih s slikami. To brošuro, ki obsega 290 strani, bi moral imeti vsak motorni kolesar. Sezona za motornega kolesarja se je zopet pričela in je prva potreba, da se stroj natančno pregleda, da se odstranijo mali nedostaki. Najnovejša številka omenjenega strokovnega lista razpravlja o pregledu motornega kolesa. Poleg tega razpravlja o vpoštavitvi pomožnega motorja v navadno kolo. Pomožna motorna kolesa se zpet močno širijo. Založnik H. Kapri-Co., Wien, VII., Burggasse 6, pošlje na željo tudi zvezek zastonj na ogled.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Dne 30. marca je izbruhnil v stolpu mestne cerkve v Schladmingu na Štajerskem požar, ki se je vsled izredno močnega viharja zelo hitro razširil na župnišče in sosedna poslopja, ki so bila večinoma mehko krita. Poleg cerkve in farovža je zgorelo 16 poslopij. Ogenj je omejevalo 17 požarnih bramb. Trgovci Vasold je znozel, ker je izgubil vse. — Avstrija je odpovedala trgovinsko pogodbo z Jugoslavijo. — Jugoslavija: Ker Italijani nadškofo dr. Jegliču niso pustili potovati v Gorico k proslavi 25letnice nadškofo dr. Sedeja, je dr. Jeglič vrnil italijanskemu konzulatu v Ljubljani red sv. Mavricija in sv. Lazarja, ki mu ga je podelila italijanska vlada. — Med Jugoslavijo in Češkoslovaško se je podpisala nova trgovinska pogodba. — V Beogradu je bila 1. aprila otvorena razstava nemške sodobne upodabljačje umetnosti in arhitekture pod protektoratom jugoslovanske vlade. Naši Nemci pa niso dovolili niti gostovanja ljubljanskega gledališča v Celovcu. Vsaka druga pripomba je nepotrebna. — Glavno mesto države Nikaragua, mesto Managua, je 31. marca obiskal silen potres, ki je mesto popolnoma porušil. Nastal je tudi požar. Potres je trajal 2 minuti, v katerem času je bilo 11 potresnih sunkov. Počil je tudi vodovod, da je bilo vsako gašenje popolnoma nemogoče. Po dosedanjih poročilih je bilo okoli 2500 mrtvih in 3000 ranjenih. V jetnišnici je zgorelo vseh 200 jetnikov. Mesto Managua šteje 60.000 prebivalcev. — Ostale države: V Parizu bodo uvedli za prometne redarje posebno žarnico na kapi. Zadevni poizkusi so se v megli in mraku dobro obnesli. — Umetnega konja kažejo na razstavi v Pragi. Njegove oči vsebujejo tako fin

mehanizem, da se odzove na vsak žarek luči: če se gre z lučjo pred njim, gre konj za njo kamorkoli. Če se mu posveti v levo oko, zavije v desno stran. Pri tem pa ni v zvezi z nikakršno električno napeljavo. Krmiti ga tudi ni treba. — Propagandna organizacija brezbožcev v Rusiji je otvorila boj proti poročnim prstanom, ki jih hoče odpraviti. Članom komunistične stranke je bilo že pred časom zabranjeno nositi poročne prstane. — Fašisti so zažgali šolo v Bovcu samo zato, da bi mogli obdolžiti Slovence in jih pozapreti. — Strahovit požar je popolnoma upepelil litvansko mesto Plungiany. Zgorelo je 300 stanovanjskih hiš in 700 skladišč in uradnih poslopij. — Zanimalo bo, ko se toliko govori o gospodarski krizi, kako visoke plače imajo nekateri uradniki na Dunaju. Dunajska trgovinska zbornica zaposluje 32 uradnikov, med temi 8 tajnikov, od katerih imajo štirje 27.000 S, trije 25.000 S in eden 19.000 S letne plače. Dunajska industrijska zbornica plača predsednikovemu namestniku 42.000 S na leto, mnogo pa je še drugih, ki dobijo po 37.000, 29.000 S itd. Gremij dunajskih trgovcev zaposluje 668 uradnikov. Posamezni imajo do 52.000, 45.000 S itd. plače na leto. Še hujše pa je v zasebnih podjetjih. So firme, ki dajejo generalnemu direktorju 179.000 šilingov letne plače. Ravnatelj od Ravag dobi 187.000 S, glavni ravnatelj neke slabo stoječe industrije 334.000 S, nek bančni ravnatelj 214.000 S, nek upravni svetnik 136.000 S, voditeljica nekega zasebnega zdravilišča 72.000 S letno. Pri takih plačah se ni čuditi, da primanjkuje denarja in da propadamo.

Samo z njim

ker

Dahlia-parilnik

strojno pralno pripravo

je za zelo zaposleno kmetico velika pomoč.

Parilnik daje okusno, primerno krmo za živino, pere perilo in se da porabiti za mnogo drugih opravil v gospodinjstvu.

On hoče vsa ta dela opraviti tudi za Vas, naročite ga še danes.

Plačilne olajšave. Prospekte na željo zastonj.

16

DAHLIA-SEPARATOR-GESELLSCHAFT
M. B. H.
WIEN, XII./3, WAGENSEILGASSE Nr. 4/48

**Die Hausfrau stets Persil begehrt,
weil es sich überall bewährt!
In allen Fällen, wie's auch sei,
Persil macht alles wieder neu!**

Gospodinjstvo-kuharski tečaj v Pliberku

vabi na

RAZSTAVO

gospodinjstvo-kuharskih izdelkov in na zaključno prireditve,

ki bo v nedeljo, dne 19. aprila 1931 pri Brezniku v Pliberku.

Razstava se otvori ob 8. zjutraj in traja do 7. zvečer.

Popoldanska prireditev se prične ob 3. s sledečim sporedom:

1. Pozdravni govor.
2. „Znamenje“, deklamacija.
3. „Dečva“, kuplet.
4. „Na semnju“, deklamacija.
5. „Kuharce“, prizor.
6. Govor.
7. „Bandrovka“.
8. „Zakaj se smiliš mi?“ deklamacija.
9. Ljudska igra „DOMEN“.

Med sporedom petje moškega zbora. ● Razstavljeni predmeti se bodo v prid tečaju prodajali.

K obilni udeležbi prisrčno vabi VODSTVO.

65